

Mál nr. 55/2019**M og
V v/ slysatryggingar ökumanns.****Ágreiningur um heimild til skerðingar bóta vegna stórkostlegs gáleysis.****Gögn.**

Málskot, móttakið 8.2.2019, ásamt fylgigögnum.

Bréf V, dags. 4.4.2019, ásamt fylgigögnum.

Málsatvik.

Um kl. 4:30 að morgni 31. desember 2017 ók M ökutækinu A vestur Ásbraut í Hafnarfirði austan Goðatorgs. Þar mun A hafa verið ekið á gangstéttarkant vinstramegin miðað við akstursstefnu, farið þar yfir gangstétt og á ljósastaur. Síðan hafi A kastast utan í klettavegg áður en það staðnæmdest á hægri hlið. Í skýrslu lögreglu um aðstæður á vettvangi segir að skransför eftir A á akbrautinni að kantsteini hafi mælst 19,8 m, frá ljósastaur og að A hafi mælst 16,3 m og frá ljósastaur að ákomu í klettaveggnum 12,2 m.

Myrkur og hálka var á malbikaðri akbrautinni þar sem slysið varð. Mikið tjón er sagt hafa orðið á A. A er í lögregluskýrslu sagt vera í flokki dráttarvéla I (T1). Þá má ráða af gögnum málsins að A sé óyfirbyggt en með veltigrind og einu farþegasæti við hlið ökumannssætis. Farþegi var í farþegasætinu þegar slysið varð.

Á vettvangi vaknaði grunur um að M væri undir áfengisáhrifum og var hann látinn blása í áfengismæli, svonefndan S-D2 mæli, sem mun hafa sýnt áfengismagn sem samsvaraði 0,90%. Vegna meiðsla sem M hlaut í slysinu var hann fluttur á bráðadeild Landspítala háskólasjúkrahúss. Þar voru einnig tekin úr honum tvö blóðsýni kl. 5:05 og 6:03 og eitt þvagsýni kl. 5:25 til að mæla áfengismagn í líkama hans. Áfengismagn í fyrra blóðsýninu mældist 0,98% og í því síðara 0,88%. Í þvagsýninu mældist áfengismagnið 1,23%. Samkvæmt fyrirliggjandi matsgerð Rannsóknastofu Háskóla Íslands í lyfja- og eiturefnafræði, dags. 28. febrúar 2018, hefur etanolstyrkur í blóði M verið 1,3% um kl. 3 um nóttina og um 1,15% kl. 4:30.

M varð fyrir alvarlegum meiðslum í slysinu og hefur krafist bóta fyrir líkamstjón sitt úr lögmæltri slysatryggingu ökumanns A hjá V. V hefur hafnað bótaskyldu einkum með vísan til þess að hann valdið slysinu af stórkostlegu gáleysi og með slíkri háttsemi jafnframt brotið gegn varúðarreglu sem mælt er fyrir um í skilmálum slysatryggingarinnar.

Álit.

Samkvæmt 1. mgr. 90. gr. laga nr. 30/2004 um vátryggingarsamninga má lækka eða fella niður ábyrgð vátryggingafélags ef vátryggður í slysatryggingu eins og hér um ræðir hefur valdið því af stórkostlegu gáleysi að vátryggingaratburður varð eða afleiðingar hans urðu meiri en ella hefðu orðið. Hið sama á við ef vátryggður hefur af stórkostlegu gáleysi valdið því að vátryggingaratburður varð með því að hlíta ekki varúðarreglum. Við úrlausn á þessum atriðum skal litið til sakar vátryggðs, hvernig vátryggingaratburð bar að, hvort vátryggður var undir áhrifum áfengis eða fíkniefna sem hann hafði sjálfviljugur neytt og atvika að öðru leyti.

Samkvæmt skilmálum slysatryggingar þeirrar sem hér eiga í hlut gildir sú varúðarregla að ökumaður skal ekki vera undir áhrifum áfengis, örvandi eða deyfandi efna við notkun ökutækis.

Samkvæmt gögnum málsins, líkt og að ofan greinir, er sannað að M var undir áfengisáhrifum þannig að áfengismagn í blóði hans hefur að minnsta kosti verið 1,15%, er hann ók A umrætt sinn og slysið varð. Hann var því undir áhrifum áfengis og mátti því ekki stjórna ökutækinu, sbr. 1. mgr. 45. gr. umferðarlaga nr. 50/1987, auk þess sem hann gat ekki stjórnað því örugglega, sbr. 2. mgr. sömu greinar.

Miðað við verksummerki á slysstað verður að telja nægilega í ljóst leitt að A hefur verið ekið allhratt og mun hraðar en aðstæður leyfðu, en myrkur var og ísing og háлка á akbraut.

Í ljósi þess sem að framan er rakið verður að telja sannað að slysið verði rakið til þess að M hafi ekið A undir áhrifum áfengis og allt of hratt miðað við aðstæður. Háttsemi þessi verður virt M til stórkostlegs gáleysis. Eftir atvikum öllum þykir rétt að ábyrgð V falli niður að öllu leyti. M á því ekki rétt á bótum úr slysatryggingunni.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr slysatryggingu ökumanns í ökutæki A hjá V.

Reykjavík, 30. apríl 2019.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögm.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.